MUSIKHISTORIA – fyra klassiska epoker

Renässansen (1300-1600-talet)

Under renässansen blev det allt vanligare att skriva musik i Europa och instrumenten utvecklades och blev bättre. Musiken mellan kyrkomusiken och världsmusiken blev mer jämställd under Renässansen. Musikerna blev viktigare och att vara musiker blev också till ett riktigt yrke för vissa. Ett exempel är Orlando di Lasso som var en känd kompositör under Renässansen. Instrumenten Violin och Luta kom till under Renässansen.

Några musikformer som kom under Renässansen: Madrigal, Ballad, Motett och olika dansformer
Några kända kompositörer under Renässansen: Palestrina och Orlando di Lasso
Några instrument som fanns/användes och kom till under Renässansen: Luta, Viol da gamba, Virginal och Krumhorn
LYSSNINGSEXEMPEL - G.P. da Palestrina

Barocken (1600-1750)

Under Barockens tid kom Operan och första Operan hette Orfeo som skrevs av Monteverdi. Något som senare dök upp under Barockens tid var fuga och fugans mästare var Johan Sebastian Bach. När orkestrar blev större så blev man tvungen att ha en dirigent för att hålla ihop hela orkestern. Orkestrarna under Barockens tid skulle vara pampiga och flerstämmiga.

Några musikformer under Barockens tid: Opera, Concerto grosso, Solokonserter, Oratorium, Fuga och danssviter
Några kända kompositörer under Barockens tid: Johan Sebastian Bach, G Fauré Händel, A Vivaldi och H Purcell
Några instrument som användes under Barockens tid: Cembalo, Violin, Orgel och blockflöjt
LYSSNINGSEXEMPEL – J.S. Bach

Wienklassicismen (1750-1820)

Denna epok kallades förut för “musikens gyllene tid”. Symfonin, konserten, sonaten och stråkkvartetten, formerna inom konstmusiken utvecklades till sin fulländning. Wienklassicismen har fått sitt namn av staden Wien, ett musikaliskt centrum denna tid. Avståndet mellan publik och musiker framkallade för vissa musiker att de blev “idoler” för publiken. Den viktigaste musikformen under Wienklassicismen var sonatform. En symfoni bestod av fyra satser och sonatformen bestod av tre delar: exposition, genomföring och återtagning. För att förstå dessa tre delar så kan man ersätta dem med dessa tre ord: inledning, mittparti och avslutning, som i en berättelse.

Några musikformer under Wienklassicismen var: symfoni, opera, sångspel, solokonserter och stråkkvartetter
Några kända kompositörer under Wienklassicismen: Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart och Ludwig van Beethoven
Några instrument som användes under Wienklassicismen: Hammarklaver, Violin, Tvärflöjt, Fagott och Klarinett
LYSSNINGSEXEMPEL – W.A. Mozart

Romantiken (1820-1900)

I denna epok beskrev man känslor och självuttryck med musik. Solistframträdanden blev mycket populärt. Två av de största solisterna var: Franz Lizst (1811-1886) på pianot och Nicoló Paganini (1782-1840) på Violinen. Nationalromantiken var ungefär som romantiken men nu fokuserade man sig på att beskriva samhällena runt om i världen, därifrån kommer “national” in i namnet. Ett exempel är Edvard Griegs musik “I bergakungens sal”, där han beskriver djupa fjordar och doftande fjäll.

Några musikformer under Romantiken var: symfoni, opera, programmusik, salongsmusik, balett och operett
Några kända kompositörer under romantiken: F. Chopin, R. Wagner, G. Verdi, P. Tjajkovskij, E. Grieg och G. Mahler
Några instrument som användes under romantiken: Piano och stora symfoniorkestrar
LYSSNINGSEXEMPEL – E. Grieg